

IV. ŽODŽIŲ GALŪNIŲ RAŠYBA

Žodžio galūnės nustatymas

1 Remdamasis schema baik rašyti taisyklę.

Galūnė yra _____ žodžio
_____. Ji yra žodžio _____.
Galūnė, žodžiui atsakant į skirtingus klausimus,
_____. Galūnę žymime sutartiniu
ženklų _____.
Pavyzdžiui, knyga□, knygos□, _____
_____.

2 Sutartiniu ženklų (□) pažymėk žodžių galūnes.

Kiēmas – kiemo, kiemą, kieme, kiemų.

Nāmas – namui, namą, name, namų.

Būtas – buto, butui, butą, bute.

Kēlias – kelio, keliu, kelią, kelyje.

3 Sutartiniu ženklų (□) pažymėk žodžių galūnes.

Grāža – grąžą, grąžos, grąžai.

Žāsis – žąsų, žąsį, žąsyje.

Drāsus – drąsaus, drąsų, drąsiu.

4 Sutartiniu ženklų (□) pažymėk žodžių galūnes.

Mane – manęs.

Tavęs – tave.

Vēliavai – vėliavos.

Kąsnį – kąsniai.

Ažuolyne – ažuolynų.

Tęsinys – tęsinį.

Stebuklai – stebuklų.

5 Iš eilės surašyk mėnesių pavadinimus, pradėk nuo sausio. Sutartiniu ženklų (□) pažymėk mėnesių pavadinimų galūnes.

Sausis, balandis, birželis, gruodis, gegužė, lapkritis, rugpjūtis, vasaris, liepa, rugsėjis, kovas, spalio.

Žodžių, atsakančių į klausimą *kas?*, galūnės

1 Į tinkamas vietas įrašyk pateiktus žodžius.

Vienas _____,

du _____.

kelias, keliai

Vienas _____,

du _____.

elniai, elnias

Vienas _____,

du _____.

broliai, brolis

Vienas _____,

du _____.

lietuvis, lietuviai

Vienas _____,

du _____.

arklys, arkliai

Vienas _____,

du _____.

ežys, ežiai

2 Baik rašyti žodžių junginius. Sutartiniu ženklu (□) pažymėk pabrauktų ir įrašytų žodžių galūnes.

Viena valtis – dvi _____.

Viena obelis – dvi _____.

Viena žqsis – dvi _____.

Viena pilis – dvi _____.

Vienas dantis – du _____.

Vienas ožys – du _____.

Vienas šulinys – du _____.

Vienas kqsnis – du _____.

3 Į tinkamas vietas įrašyk pateiktus žodžius.

Vienas _____

žvėrys, žvėris

du _____

Vienas _____

kambariai, kambarys

du _____

Vienas _____

debesis, debesys

du _____

Vienas _____

dangčiai, dangtis

du _____

4 Įrašyk tinkamą vienaskaitos ar daugiskaitos žodį.
Sutartiniu ženklu (□) pažymėk žodžių galūnes.

Vienaskaita	Daugiskaita
širdis	
	žuvys
žąsis	
	naktys
obelis	
	nosys

5 Parink ir įrašyk praleistas balse.

P _ l _ s (y, i), ž _ s _ s (i, q), ž _ v _ s (y, u), p _ š _ s (i, u),

d _ b _ s _ s (i, e, e), k _ l _ s (ia, e), kr _ v _ n _ s (i, y, o),

d _ r _ s (y, u), t _ s _ n _ s (i, y, ę), tr _ p _ n _ s (u, y, i).

6

Parašyk bent šešias kūno dalis,
kurių žmogus turi po dvi.

Dvi _____

Du _____

7

Iš kiekvienos patarlės išrašyk žodžius, atsakančius
į klausimą **kas?** Jų galūnes pažymėk sutartiniu
ženklų (□).

Numynė žvirblis pelėdai koją. _____

Argi kirs varna varnai akį. _____

Gieda gaidys, gieda ir lakštingala. _____,

Gina kaip pėmpė vaikus. _____

Verkia duona tinginio valgoma. _____

Ir paukštelis savo lizdą gina. _____

Tuščias puodas garsiai skamba. _____

žodžių, atsakančių į klausimus **ką? kur? kame?**
daug ko?, galūnių rašyba

1 Į tinkamas vietas įrašyk šiuos žodžius: **pilies, pilyje, pilis, pilį**. Sutartiniu ženklu (□) pažymėk jų galūnes.

Stovi sen a _____

Nematėme sen os _____

Aplankėme sen a _____

Princesė gyveno sen oje _____

2 Parašyk šiuos žodžius taip, kad jie atsakytų į skliaustuose pateiktus klausimus. Sutartiniu ženklu (□) pažymėk visų žodžių galūnes.

Krantas - _____ (vns. **ką?**),

_____ (vns. **kur?**),

_____ (**daug ko?**).

Pilis - _____ (vns. **ką?**),

_____ (vns. **kur?**),

_____ (**daug ko?**).

Dantis - _____ (vns. **ką?**),

_____ (vns. **kur?**),

_____ (**daug ko?**).

Sauja - _____ (vns. **ką?**),

_____ (vns. **kur?**),

_____ (**daug ko?**).

3 Lietuvių pasakos „Brolių gelbėtoja“ pradžios sakiniai susimaišė. Sudėliok sakinius iš eilės ir nurašyk. Sutartiniu ženklu (□) pažymėk pabrauktų žodžių galūnes.

Vienas brolis kažkur dingo. Kartą išvažiavo vienas brolis dingusio brolio ieškoti. Kartą gyveno trys broliai ir viena sesuo. Pakeleje rado krosnį, prie kurios sėdėjo senelis.

4 Įklijuok lipdukus su tinkamų linksnių žodžiais.

Kas? Nauja □, tamsus □.

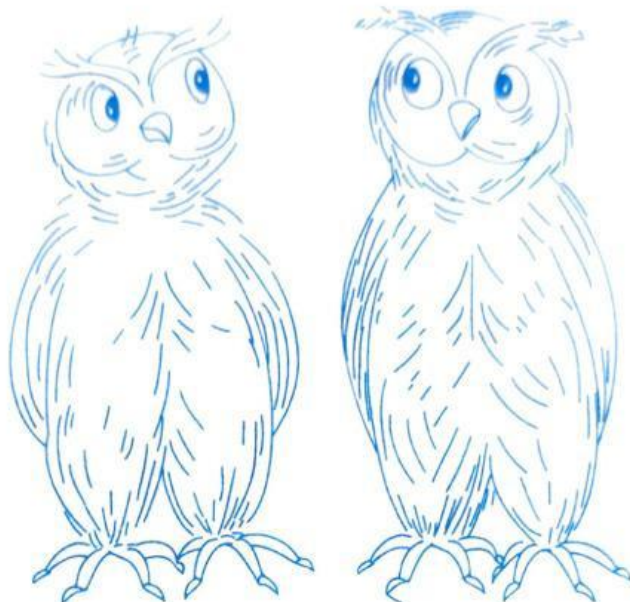
Ką? Naują □, tamsų □.

Kur? Kame? Naujoje □,

tamsiame □.

Daug ko? Naujų □, tamsių □.

5 perskaityk Leonardo da Vinčio pasakos „Apuokai ir kiškis“ ištrauką. Įrašyk trūkstamas žodžių galūnes. Nupiešk arba parašyk, kur tupėjo apuokai.

Tupėdami ant šakos, du apuok _____ žiūrėjo, kaip kišk _____ skuodžia per rudenėjančias ražienas tartum vejamas rujos kurtų.

– Vargšas kiškel _____! – tarė vienas apuok _____. – Jam neužtenka drąs _____ net ol _____ pasislėpti.

– Visi kišk _____ tokie, – atsakė pirmasis apuok _____. – Jie gyvena amžinoje baim _____, o baimės ak _____ didelės. Ypač dabar, stojus lapkrič _____, kišk _____ skuodžia kaip nuplikyti, matydami daugiaspalvį krintančių lap _____ lietų.

Ne be reikalo sakoma: kas gyvena baim _____, tas ir numiršta iš baim _____.